

Zpravodaj

pardubické farnosti sv. Bartoloměje

Vydává Římskokatolická farnost v Pardubicích

1/2013

Únor

Náklady: 5,- Kč

www.farnost-pardubice.cz

OBSAH

ZE ŽIVOTA

FARNOSTI str.2-4

- Setkání pastorační rady
- Duchovní setkání pro ženy
- Přednáška na téma Korea - 2. část
- Žádal o ruku na PISKLA plese
- Křížové cety 2013

POSTNÍ DOBA str.5

- Symbolika čísla čtyřicet v dějinách spásy
- Postní duchovní obnova farnosti

CHARITA str.6

- Tříkrálová sbírka 2013

RŮZNÉ str.7

- Svatý otec Benedikt se vzdává svého úřadu
- Modlitba za dobrou volbu papeže
- Pochod pro život 2013
- Blahopřání
- Svátost smíření

HUDBA str.8-9

- Občasník pro duchovní hudbu - Velké postavy duchovní hudby
- Ze života kůru sv. Bartoloměje
- „Stará“ schola se vrátila na místo činu

KALENDÁŘ str.9-10

DEJTE BOHU, CO JE JEHO...

Postní doba nám nabízí 40 dní milosti. První zmínky o takto dlouhém postním období jako přípravě na Velikonoční svátky jsou v oficiálních dokumentech Nicejského koncilu (325 po Kr.). Čtyřicítka má v sobě ukrytý velký symbolický obsah položený na různých událostech Starého i Nového zákona. Především je to ale číslo lidské zralosti. Čtyřicetiletý člověk by měl by už natolik prozkoušen životem, že by se neměl nechat zmást povrchností světa a jeho svody, ale hlavně by už měl umět rozlišovat mezi dobrem a zlem, tedy nejdůležitější lidskou znalostí. Čtyřicet let musel izraelský národ bloudit pouští, aby sám v sobě vnitřně "uzrál", aby si uvědomil důsledky, které přináší přecenění vlastních schopností a především nevěra Bohu. Duchovním předobrazem je samozřejmě i délka velkého postu, který Kristus sám absolvoval v poušti, kde musel vybojovat boj se slabou lidskou přirozeností, s hladem, žízní i jinými pokušeními, které doléhají na nás, obyčejné lidi. Stal se nám tak "podobným ve všem, kromě hříchu."

Asi nejvýstižnější vyjádření k duchovnímu obsahu postu vyjádřil severoafrický mnich Jan Kasián,

když jej nazval "desátkem roku", protože obsahuje zhruba desetinu dnů z celého roka. Desátek, který si Bůh vyhradil pro sebe. Desátek, který museli potomci izraelských kmenů dávat ze všech darů, které dostali, především z půdy, z výnosů všech plodin země. Člověk musí ocenit velkorysost darů, které má, i tím, že se o ně dokáže rozdělit. Teď musíme dát Bohu "co je jeho", dát mu část času, který je stejně jeho darem, dát kus vlastního života, jehož je stejně původcem.

V postě se nevzdáváme jen toho zlého, protože to musíme činit každický okamžik svého života. V postě musíme

umět odevdat Bohu i to, co je dobré. Desátkem má být to nejlepší z celé úrody.

Učíme se dávat sebe, postupně uvolňovat místo, které má patřit Bohu. Je to i postupné osvobozování se z otroctví závislosti na sobě samému, podobné onomu osvobození Židů z područí faraona, egyptského krále.

„Očištění čtyřicetidenním postem, modlitbami, sebekázní a dobrými skutky, budeme moci mít podíl z velikonoční hostiny v nebeském Jeruzalémě“ kázal svatý Anastáz. Nic lepšího si do postní doby nemůžeme přát.

P. Radek Martinek

ZE ŽIVOTA FARNOSTI

SETKÁNÍ PASTORAČNÍ RADY 14. ÚNORA 2013

Pastorační rada (PR) se na svém prvním setkání v novém kalendářním roce sešla ve čtvrtek 14. února, na svátek sv. Valentýna, ve farním sále. Setkání PR moderoval její předseda P. Antonín Forbelský.

HISTORIE

P. Forbelský stručně shrnul akce, které se odehrály v minulosti.

- 4 tvorba adventních věnců
- 4 Farní adventní den (lepší prezentace mezi mladšími generacemi – klášterní kostel?)
- 4 roráty, adventní koncerty (vhodnost programu bude konzultována s regenschorim) a hudební doprovod při liturgii (vánoční koledy během půlnoční?)
- 4 vánoční výzdoba, „security“ služba při půlnoční
- 4 Svatá Rodina: byla vhodná forma „obnovy“ slibů i pro ty, kteří v manželství nežijí, umožnit tuto obnovu např. i při Dnu rodin (zkraje června)
- 4 děkovná bohoslužba, Nový rok (mše s o. biskupem)
- 4 Tříkrálová sbírka: poděkování ředitelky OCH Pardubice (vybralo se 680.000)
- 4 5. setkání pro ženy – spokojenost (45 účastnic)
- 4 setkání služebníků (cca 70)
- 4 ekumenické setkání u sv. Jana (dobrá spolupráce s D. Ženatým) – bowling s bratry duchovními
- 4 „Piksla“ ples: velká obliba, lístky byly brzo rozebrány

BUDOUCNOST

Národní týden manželství: přednáška bude v náhradním termínu (za cca 2-3 měsíce) u adventistů

Postní duchovní obnova: P. Wassebauer

Další aktivity doby postní: Týden modliteb za mládež, Diecézní setkání mládeže

Katechumenát: je připraveno pět katechumenů – do budoucna vyvstává otázka, jak přípravu ke křtu více prohloubit

Májové pobožnosti: 1. májová v klášterním kostele

Letnice: biřmovanci letos nejsou

První svaté přijímání: během února se začne s přípravou

Boží Tělo: vedle Pardubic se průvod uskuteční i v Třebosicích (2. června v 10 hod.)

Den rodin a Den dětí: hosty manželé Koronthá-

lyovi s tématem „Krise v rodině“

1) Postní doba – aktivity:

Duchovní obnova: zachovat silentium, „zmírnit“ pauzu mezi programem a mší (měla by navazovat těsně na program) – poznámky prokonzultovat s P. Wassebauerem

Kající bohoslužby: 18. března (Pondělní večery – T. Hoffmann), 27. března (vysokoškoláci – R. Martinek)

2) Postní almužna - účel:

- 4 sanace rodin (Charita) **50%**
- 4 křesťanská škola NOE **25%**
- 4 sbírka na údržbu varhan **25%**
(+ záměr založit kasičku na trvalou podporu těchto aktivit)

3) Pondělní večery:

18. 2. ThDr. Doležal: Víra – naděje – láska

18. 3. P. Hoffmann (kající bohoslužba)

4) Křížová cesta na Kunětickou horu (Velký pátek):

5) Velikonoční obřady: časově a místně zůstávají beze změny

6) Noc kostelů: tradiční program – koncert, komentovaná přednáška, prohlídka varhan (+ zajistit sbírku na údržbu)

7) Den rodin a Den dětí: organizace proběhne v rámci „výboru“, během této akce proběhne i oslava jubilea o. Antonína

8) Boží Tělo: filharmonici jsou předběžně dohodnuti, program slavnosti bude totožný s loňským

Pozn.: Skončila podpora jednoho z afrických sirotků - PR rozhodla, že bude finančně pomáhat dalšímu dítěti (tzn. bude přispívat na živobytí dvěma dětem).

Příští setkání PR proběhne ve čtvrtek 16. května 2013, na svátek sv. Jana Nepomuckého, hlavního patrona Čech, v 19 hod. na faře.

Zapsal: Martin Beran

ZE ŽIVOTA FARNOSTI

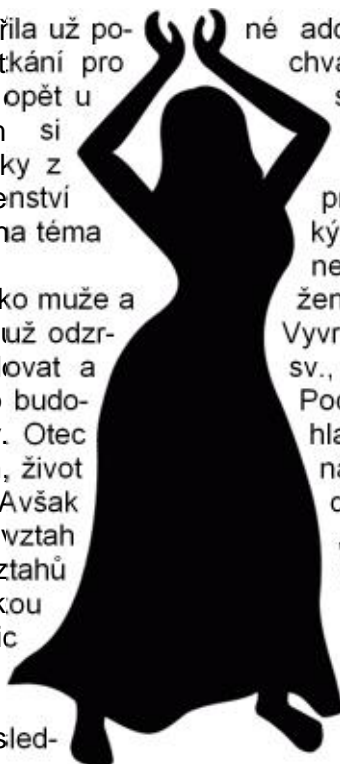
DUCHOVNÍ SETKÁNÍ PRO ŽENY

Sobota 19. ledna patřila už popáté duchovnímu setkání pro ženy. Sešly jsme se opět u Saleziánů, abychom si zde z úst sr. Veroniky z Komunity Blahoslavenství vyslechly přednášku na téma „Poslání ženy“.

Bůh stvořil člověka jako muže a ženu, jako rovnocenné boží bytosti. Muž odzrcadluje Boží otcovství, má ženu milovat a chránit. Žena je bytostně stvořena pro budování vztahů, je stvořena pro život. Sv. Otec ve své encyklice říká, že život je vztah, život je společenství vztahů mužů a žen. Avšak základním vztahem našeho života je vztah s Kristem, který se pak přelévá do vztahů ostatních. A každý vztah žitý s láskou v Kristu nás přesahuje do věčnosti. Nic není větší než láska, láska nikdy nekončí, láska zůstává...

Po krátké přestávce u kávy jsme v násled-

né adoraci před Nejsvětější svátostí Boha chválily a děkovaly za veškerá milosrdenství, která z jeho rukou dostáváme. Posilněny dobrým obědem s tradičním řízkem jsme pokračovaly v odpoledním programu pod vedením sr. Lucie biblickými tanci. Téma dopolední přednášky nejlépe dokreslil tanec nazvaný „Jsem žena“.

Vyvrcholením krásného setkání byla mše sv., kterou pro nás sloužil P. Antonín.

Poděkování patří všem, kdo se podíleli na hladkém průběhu celého dne, kdy jsme načerpaly duchovní posilu do dalších dní.

„Jsem žena. Dávám lásku a život. Jsem domov pro všechny, které jsi mi svěřil. Všude kam jdu, jdu s tebou a přináším pokoj, protože tvůj prapor nade mnou je láska...“

MC

PŘEDNÁŠKA NA TÉMA KOREA – 2. ČÁST

V neděli 13. 12. 2013 v 16:00 hod. se ve farním sále konala 2. část přednášky o Koreji, kterou vedl opět pan Soukup. Tentokrát hovořil o svém pobytu u přátel ve městě Pusan.

Pusan leží v jihovýchodní části Korejské republiky, přibližně 420 kilometrů od hlavního města Soul. Ze severu ho obklopují pohoří, z jihu Japonské moře. Je to přímořské metropolitní město. Městem protékají dvě řeky, Nakdong-gang a Sujong-gang. Viděli jsme krásné fotografie z pobytu, dostali mnoho informací o stravě, životě rodin, náboženství i dopravě, prostě o životě konkrétních lidíček této země. Pan Soukup ukazoval chrámy i kostely města, krásnou přírodu, moře s majákem, vše doplňoval velmi zajímavými osobními postřehy.

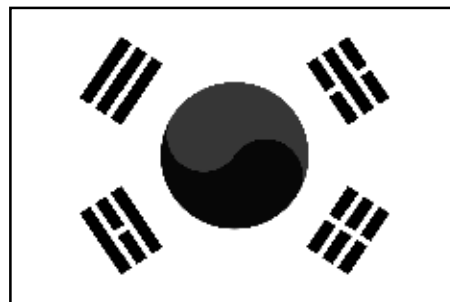
Hovořili jsme i o válce v této zemi, kdy v červnu 1950 překročila severokorejská armáda 38. rovnoběžku s cílem sjednotit zemi. Tento akt agrese byl odsouzen OSN, která vyslala mezinárodní misi na pomoc Jižní Koreji. Po třech letech války se frontová linie vrátila téměř přesně tam kde začala, na 38. rovnoběžku. Válku nepřežilo 2,5 milionů Korejců, 900 000 čínských "dobrovolníků" a 33 000 Američanů. V roce 1953 bylo podepsáno příměří, nikoliv mír. Viděli jsme fotografie z Památníku této války.

V prosinci loňského roku proběhly v Jižní Koreji prezidentské volby, v nichž byla vůbec poprvé do nejvyšší funkce zvolena žena. Budeme se modlit, aby obě rozdělené země našly smířlivý postoj a

snad i budoucí sjednocení pokojnou cestou.

Panu Soukupovi patřil velký dík i potlesk po závěrečných mnohdy velmi podrobných dotazech. Je vidět, že má tuto Zemi opravdu rád a i přednáška byla opravdu od srdce. Statní vlajku Koreji měl i na svém tričku a my ji můžeme vidět pod tímto článkem.

Ivana Burešová

NEZAPOMEŇTE...

Daší díl z cyklu přenášek
„Svět očima cestovatele“
s Josefem Soukupem s názvem

FINSKO

se koná v **neděli 21. dubna 2013 v 16:00 hod.**
ve farním sále.

ZE ŽIVOTA FARNOSTI

ŽÁDAL O RUKU NA PIKSLA PLESE

Pardubičtí farníci se sešli na 9. PIKSLA plesu. A to ve velkém stylu, na každém stole byl program společně se seznamem cen tomboly. Jednou z hlavních bylo jízdní kolo, první cena pak byl lázeňský pobyt v Krkonoších. „Na přípravě plesu se podílela celá pardubická PIKSLA a musím říci, že díky tomu, že se ples konal letos podeváté, tak už jsme věděli, co a jak zařídit. Třeba kapelu už máme dopředu zamluvenou z jednoho plesu na další, máme také pár věrných sponzorů, v tombole bylo skoro dvě stě cen, všem moc děkujeme,“ uvedl hlavní organizátor plesu Luboš Sedlák, který dodal, že největší zájem byl o jízdní kolo, které vyhrál spokojený pan Pivoš.

O hudební program se starala havlíčkobrodská skupina E.M.I.L. a propracovala se během večera od klasických tanečních rytmů přes evergreeny 70. let a rockovou hudbu k současné populární, takže si každý mohl najít to své. Podle zaplnění tanečního parketu se zdá, že se to většině hostů dařilo.

Ples doplnilo i Šermířské divadlo Zubří, které vystoupilo s ukázkou středověkého boje a soutěží muž proti muži. Kromě tradičního losování a vyhlášení tomboly měl letošní ples ještě jeden zlatý hřeb. Je vidět, že romantické duše ještě nevymřely a že na Piksla plesu se může stát leccos. Kamarádi utvořili kolečko, ve kterém Ondra Svačinka poklekl a požádal o ruku svou snoubenku Adélu. Bylo to tak dojemné, že přítomným dámám nezůstalo oko suché a chlapům stékal pot po zádech. Pak už ples nabral na obrátkách a končil jako každoročně Hanspaulkou. Příjemně nás překvapilo, jaký zájem ples vzbudil v řadách náctiletých. Nakonec bylo vyprodáno!

Na závěr mohu s radostí říct, že ples byl ziskový, i když to nebyl jeho hlavní cíl. Výtěžek z 9. PIKSLA plesu 9 999,- Kč obdržel vozíčkář Ondra MACH, který si za obdržené peníze chce koupit speciální počítač.

Všem, kteří se zúčastnili a přispěli k příjemné atmosféře, děkujeme a těšíme se na příště.

-lus-

KŘÍŽOVÉ CESTY - 2013

Pardubice - kostel sv. Bartoloměje - pátek - 17:15 hod.

p.č.	termín	skupina	vedení
1	15. února	ministranti	Václav Metelka
2	22. února	děti + rodiny	Pavla Pecnová
3	1. března	skautky	Marie Ráčková
4	8. března	akolyté	Karel Kylar
5	15. března	mládež	Marek Petráš
6	22. března	Vincentýnky	Ludmila Moriová

POSTNÍ DOBA

SYMBOLIKA ČÍSLA ČTYŘICET V DĚJINÁCH SPÁSY

KATECHEZE SV. OTCE BENEDIKTA XVI.

... Církev označuje dobu, kterou dnes začínáme, výrazem, jež se stal pro tuto liturgii typickým, totiž „Quadragesima“, tj. období čtyřiceti dnů, které jasně odkazuje k Písmu svatému a uvádí nás tak do přesného duchovního kontextu. Číslo čtyřicet je totiž symbolický počet, kterým jsou ve Starém i Novém zákoně popsány význačné momenty zkušenosti víry Božího lidu. Je to číslo, které vyjadřuje dobu očekávání, očišťování, návratu k Pánu a vědomí, že Bůh je věrný svým slibům. Tento počet neoznačuje chronologicky přesnou dobu, danou součtem jednotlivých dnů. Naznačuje spíše trpělivou vytrvalost, dlouhou zkoušku, dobu potřebnou k tomu, aby bylo možno spatřit díla Boží, dobu, v níž je třeba se rozhodnout a bez dalších odkladů přijmout vlastní odpovědnost. Je to doba zralých rozhodnutí.

Číslo čtyřicet se prvně objevuje v příběhu o Noemovi. Tento spravedlivý muž strávil kvůli potopě čtyřicet dní a čtyřicet nocí v arše společně se svou rodinou a zvířaty, která na pokyn Boží vzal s sebou. A když opadne voda, čeká dalších čtyřicet dní, nežli vstoupí na pevninu, zachráněnou před zničením (Gen 7,4.12; 8,6). Později stráví Mojžíš čtyřicet dní a nocí na hoře Sinaj v přítomnosti Pána, aby přijal Zákon. Celou tuto dobu se postil (Ex 24,18). Číslo čtyřicet označuje počet roků putování hebrejského lidu z Egypta do zaslíbené země, dobu příhodnou k tomu, aby zakusil věrnost Boží: „Pamatuj na celou cestu, po níž tě vedl Hospodin, tvůj Bůh, čtyřicet let na poušti... Po těch čtyřicet let se tvůj oděv na tobě nerozpadl a noha ti neotekla“,

říká Mojžíš v Deuteronomiu na konci těchto čtyřiceti let putování (Dt 8,2.4). V období Soudců se Izrael těší čtyřiceti letům pokoje (Sd 3,11.30), ale po jejich skončení nastává zapomnění na Boží dary a návrat ke hříchu.

Prorok Eliáš potřebuje čtyřicet dní, aby dosáhl Chorebu, hory, kde se setká s Bohem (1 Král 19,8). Čtyřicet dnů konají obyvatelé Ninive pokání, aby se jim dostalo od Boha odpuštění (Gn 3,4). Čtyřicet je také roků králování Saula (Sk 13,21), Davida (2 Sam 5,4-5) a Šalomouna (1 Král 11,41), prvních třech králů Izraele. Také Žalmy odrážejí biblický význam počtu čtyřiceti let, jako například Žalm 95, jehož úryvek jsme slyšeli: „Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: «Nezatvrzujte svá srdce jako v Meribě, jako tehdy v Masse na poušti, kde mě dráždili vaši otcové, zkušeli mě, ač viděli mé činy. Čtyřicet let mi bylo protivné ono pokolení; řekl jsem: Je to lid, který bloudí v srdci, nepoznali mé cesty»“ (7c-10).

Ježíš se v Novém zákoně před začátkem veřejného života odebírá na čtyřicet dnů do pouště bez jídla a pití (Mt 4,2): sytí se Božím Slovem, které užívá jako zbraň na přemožení ďábla. Ježíšova pokušení připomínají ta, kterým čelil na poušti hebrejský lid, ale nedovedl je přemoci. Čtyřicet je dnů, během nichž zmrtvýchvstalý Ježíš vyučuje své apoštoly než vstoupí na nebe a sešle Ducha svatého (Sk 1,3)....

Plné znění článku na <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=15962>

POSTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA FARNOSTI

Sobota 2. března 2013 – farní sál

Téma: „Věříme v jednoho Boha“

P. ThD. Ing. Zdenek Wassebauer

PROGRAM

13:00 – 13:45 1. zamyšlení

14:15 – 15:00 2. zamyšlení

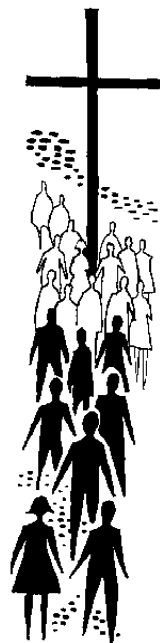
15:30 – 16:15 3. zamyšlení

16:40 adorace v kostele sv. Bartoloměje

17:00 mše sv. v kostele sv. Bartoloměje

o přestávkách:

ticho k osobnímu rozjímání
příležitost ke svátosti smíření

Více jak **200 skupinek** tří králů procházelo **5. - 11. ledna 2013** Pardubicemi, Holicemi, Chrastí, Luží a jejich okolními obcemi, kam přicházely s přáním štěstí, zdraví a pokoje v roce 2013, a to v rámci konání celostátní charitní Tříkrálové sbírky, která se konala již po třinácté.

Oblastní charita Pardubice **velmi děkuje všem** (dětem, dospělým, rodinám, školám, skautským oddílům i jednotlivcům), kteří se zapojili jako koledníci do Tříkrálové sbírky, podpořili ji finančně, přímou pomocí při organizaci či jiným způsobem.

Celkový výtěžek sbírky byl opět o něco vyšší než v loňském roce a činí **680 247,- Kč**.

Tato částka byla vybrána do **238 pokladniček**, které byly rozděleny mezi více jak 660 koledníků-dobrovolníků. Konkrétní výsledky sbírky v jednotlivých obcích naleznete na: www.pardubice.charita.cz. Informace o výnosu jednotlivých pokladniček získáte na tel. čísle 775 296 842.

Náš dík patří i **1. náměstkovi hejtmana Pardubického kraje Ing. R. Línkovi a primátorce města Pardubice MUDr. Š. Fraňkové**, kteří opět převzali nad sbírkou svoji záštitu, dále panu biskupovi **Mons. J. Kajnekovi** za požehnání koledníkům při slavnostním zahájení na Pernštýnském náměstí, **pardubické farnosti – zvláště prof. Kuchválkovi a chrámového sboru za Tříkrálový koncert, i farnostem pardubického vikariátu a starostům zúčastněných obcí a městských obvodů**.

Velkou zásluhu na zdaru sbírky mají také "**staří**" i **noví sponzoři**, kteří nám dle svých možností pomohli finančním příspěvkem, věcnými dárky pro koledníky či bezplatnou mediální podporou apod.

Rok plný požehnání a pokoje
přejí zaměstnanci Oblastní charity Pardubice

(H. Vostrovská)

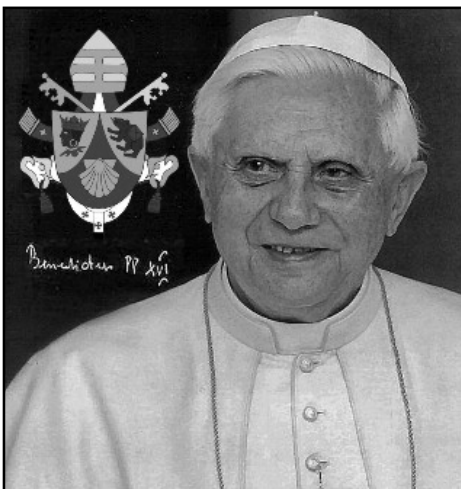
www.trikralovasbirka.cz

RŮZNÉ

SVATÝ OTEC BENEDIKT XVI. SE VZDÁVÁ SVÉHO ÚŘADU

Svatý otec Benedikt XVI. se při dnešní konzistoři obrátil ke svolaným kardinálům s latinským prohlášením, v němž mimo jiné oznámil, že k 28. únoru tohoto roku se vzdá svého úřadu.

Vatikán: Český překlad papežova prohlášení zveřejnila na svém webu česká sekce Vatikánského rozhlasu. Zní takto: „Drazí bratři, svolal jsem tuto konzistoř nejenom kvůli třem kanonizacím, ale také proto, abych vám oznámil rozhodnutí velké důležitosti pro život církve. Po opakovaném zpytování vlastního svědomí jsem před Bohem došel k jistotě, že moje síly z důvodu pokročilého věku již nestačí na náležité vykonávání petrovského úřadu. Jsem si dobře vědom, že tato služba svou duchovní povahou musí být konána nejenom činy a slovy, ale neméně také utrpením a modlitbou. Nicméně, v dnešním rychle se měnícím světě zmítaném záležitostmi velkého významu pro život víry je pro řízení Petrovy bárky a hlásání evangelia zapotřebí také tělesných i duševních sil, kterých mi v posledních měsících ubylo natolik, že musím uznat svoji neschopnost spravovat úřad, který mi byl svěřen. Proto s vědomím závažnosti tohoto úkonu zcela svobodně prohlašuji, že se vzdávám služby římského biskupa, nástupce svatého Petra, kterou mne pověřili kardinálové 19. dubna 2005, takže od 28. února 2013 ve 20:00 hodin bude řím-

ský stolec, stolec svatého Petra uprázdněn a bude zapotřebí, aby ten, komu to přísluší, svolal konkláve, které zvolí nového papeže.

Drazí bratři, opravdu vám ze srdce děkuji za veškerou lásku a práci, kterou jste spolu se mnou nesli tíží mého úřadu, a prosím o odpuštění za všechny své nedostatky. Nyní, svěřujeme církev svatou péčí našeho Nejvyššího Pastýře, našeho Pána Ježíše Krista, a prosíme jeho svatou Matku Marii, aby svou dobrotivou mateřskou přímlovou pomohla otcům kardinálům při volbě nového papeže. Pokud jde o mne, budu nadále z celého srdce chtít sloužit

svým životem oddaným modlitbě svaté církvi Boží.“

Zdroj: www.radiovaticana.cz

MODLITBA ZA DOBRU VOLBU PAPEŽE

Bože, Věčný pastýři, ty sám ustavičně řídíš a chráníš svou církev, vyslyš naše prosby a dej, ať se našim novým papežem stane ten, kdo se ti líbí svatostí života a bude se o tvůj lid starat s apoštolskou horlivostí a láskou. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána. Amen.

(Český misál str. 814)

POCHOD PRO ŽIVOT 2013

XIII. Pochod pro život se uskuteční v Praze v sobotu 23. března 2013.

Pochod pro život začíná ve 12:30 mší svatou v dominikánském kostele sv. Jiljí na Husově 8 a pokračuje průvodem centrem Prahy na Václavské náměstí k soše sv. Václava, kde bude zakončen krátkým programem.

Potratový zákon je v platnosti už 56 let. Zbytečně připraví o život 66 dětí denně. Změňme to.

Další informace budou postupně doplňovány na adrese Pochodu pro život <http://pochodprozivot.cz>.

NAROZENINY

13. 3. P. Antonín Forbelský

JMENINY

7. 3. P. Tomáš Fiala

19. 3. Mons. Josef Kajnek

P. Josef Trochta SDB

20. 3. P. Radek Martinek

PŘÍLEŽITOST KE SLAVENÍ SVÁTOSTI SMÍŘENÍ PRO DĚTI A RODIČE

v sobotu 23. března
v 17:00 hod.
v kostele sv. Bartoloměje

OBČASNÍK PRO DUCHOVNÍ HUDBU

VELKÉ POSTAVY DUCHOVNÍ HUDBY - J. S. BACH – 6. ČÁST: BACHŮV ODKAZ

Skladatelské dílo J. S. Bacha je obrovské, katalog BWV (Bach Werke Verzeichnis) vydaný 1958 v Lipsku W. Schmiederem, zahrnuje mimo dodatku 1080 skladeb. Snahy o katalogizaci Bachova díla se datují už od 19. století a badatelskou práci m.j. komplikovalo rozdělení archivu po Bachově smrti mezi jeho syny. V zásadě letným pohledem lze rozlišit skladby varhanní a cembalové (klavírní), instrumentální hudbu koncertantní, komorní a orchestrální, díla vokálně instrumentální.

Kompozice varhanní psal Bach od mládí až do počátku köthenského období (1717 – 1723, kdy neměl odpovídající nástroj i uplatnění) a posléze patří k vrcholům tvorby v závěrečném, lipském období. Hlavními rysy těchto děl je virtuozita, vliv improvizace, v níž Bach převyšoval všechny současníky, užívání polyfonie, vyspělost hudební formy a skladatelské práce. Spojuje se tu virtuos se skladatelem. Základní řadu skladeb tvoří Preludia (nebo toccaty či fantasie) a fugy. K nim přistupuje slavná Passacaglia c moll, Triové sonáty, koncerty, partity a zvláště 100 chorálů, jimž se věnoval po celý život a dovedl v nich zpracování protestantského chorálu k dokonalosti. Skladby cembalové a klavírní zahrnují na prvním místě základní dílo světové klavírní literatury – Dobře temperovaný klavír (mezi pianisty někdy nazývaný Starým zákonem klavírní hry) - soubor preludií a fug ve všech tóninách. Zde si dovoluji malou odbočku, co znamená pojem Temperovaný klavír. Německý varhanář Andreas Werckmeister vydal r. 1691 spis o temperatuře tónin. Jeho novátorství spočívalo v rovnoměrném rozdělení oktávy na 12 půltónů (temperování), kdy sice intervaly mají určité diference - nejsou úplně čisté, což je naopak vyváženo stejnoměrným laděním řady 12 půltónů ve všech tóninách. To byl převratný objev. Dalšími cennými díly jsou Francouzské a Anglické suity, Chromatická fantasie a fuga, Goldbergovy variace, capriccia, toccaty a sólové koncerty bez doprovodu orchestru.

Bachova hudba instrumentální zahrnuje jednak skladby typu triových sonát, koncerty pro klavír (i pro 2, 3, a 4 klavíry), houslové koncerty, tak dodnes nepřekonaná díla 6 sonát (3 sonáty a 3 partity) pro sólové housle a 6 violoncellových suit. Stejným dílem je i soubor Braniborských koncertů ve formě concerta grossa a orchestrální suity, někdy zvané ouvertury. Tato díla většinou vznikla během Bachova působení v Köthenu, kde měl k dispozici výborné hudebníky a kapelu (orchestr). Nelze ale

opomenout dvě výjimky ze závěru Mistrova života, již dříve zmiňovanou Hudební obětinu z roku 1747, věnovanou pruskému králi a impozantní dílo, završující vývoj vícehlasé hudby – Umění fugy. Tento soubor 14 fug a 4 kánonů je vlastně retrospektivou kontrapunktického umění, jež Bach dovedl k nevídané dokonalosti. Je to dílo vyzařující naprostou jednotu rozumu a ducha ve službě ideálu hudební krásy. Bachovi synové Emanuel a Friedemann ještě po otcově smrti k dílu přiřadili nedokončenou fugu s tématem hudebního kryptogramu b-a-c-h, které se stalo autorovým podpisem a bylo zpracováno v řadě pozdějších skladeb (Liszt, Reger).

Díla vokálně instrumentální jsou plodem celoživotní práce chrámového skladatele. Bach je autorem mší, velkého množství kantát (200 duchovních, asi 6 světských) a několika oratorií. Z těchto je nejvíce provozováno oratorium Vánoční (na volné texty podle evangelií sv. Matouše a Lukáše) a částečně i Velikonoční oratorium. Mše psal Bach pro lutherský obřad, který se ale pořadem částí příliš neodlišoval od katolického (proti němu neobsahoval Offertorium - obětování a Sanctus se zpíval po kázání před Agnus Dei) mezi tyto části se vkládaly ještě varhanní vložky – chorály nebo improvizace a často kantáty menšího rozsahu. Jak bylo výše zmíněno, napsal

jich Bach 200 a jsou mezi nimi mnohá díla nevšední duchovní hloubky a brilantního kompozičního mistrovství. Mimořádnými kompozicemi v tomto oboru se stala tři díla – Janovy a Matoušovy pašije (Bach napsal i podle sv. Marka a sv. Lukáše) a Velká mše h moll (Hohe messe) na půdorysu katolického ordinaria. Svými monumentálními rozměry se toto dílo hudebně zcela vymyká provedení při jakékoliv liturgii a můžeme jej srovnat pouze s Beethovenovou Missou solemnis.

V Nekrologu vydaném po smrti J. S. Bacha se praví, že „hudba Bachova se nepodobá hudbě žádného jiného skladatele“ a je na tom kus pravdy. Bach se nikdy nespokojil s rutinní prací a za jednu z hlavních zásad považoval dodržování pravidel a vytváření řádu. Tento postoj byl v souladu s filozofickými i teologickými názory té doby, totiž že dokonalost je výlučným atributem Boha a jeho stvoření. Tomu se J. S. Bach snažil celým svým dílem přiblížit. Na závěr ještě citát Bachova současníka Daniela Schubarta: „Sebastian Bach byl génius nejvyššího stupně. Jeho duch je tak jedinečný, tak obrovský, že uplynou staletí, než bude dostižen...“

Jiří Kuchválek regenschori

HUDBA

ZE ŽIVOTA KŮRU SV. BARTOLOMĚJE.

Ve shonu kolem vánoc, jsem opomněl do minulého čísla Občasníku začlenit zprávičku o dění na kůru našeho Arciděkanského chrámu. Je samozřejmé, že jde o činnost na poli sakrální hudby a loňský rok, zdá se byl opravdu bohatý. Již tradičně jsme zahájili Tříkrálovým koncertem a následovalo období přípravy repertoáru pro postní a velikonoční dobu. Během Tridua a Velikonoc tak mohly zaznít nově studované skladby, navíc Missu Orbis factor J. Strejce, která je „trvalkou“ našeho repertoáru jsme provedli spolu s chrámovými sbory z Hradce Králové a Vrchlabí 22. dubna při vzpomínkové mši sv. v Katedrále sv. Ducha. Následovalo účinkování při bohoslužbě za oběti fašismu i při bohoslužbě k 500. výročí Pernštejnů, 2 koncerty při Noci kostelů, spolu s prezentací varhan a Slavnost Těla a krve Páně v červnu. K tomu i slavnost biřmování, samozřejmě poutní slavnost v srpnu a z podzim-

ních akcí jmenujme koncert ke Dni evropského dědictví, primiční mši P. T. Fialy a rozhlasový přenos mše sv. o misijní neděli. O slavnosti Ježíše Krista Krále jsme provedli Mši pražských literátů B. Korejse a v adventní době kromě oratorů o 4. neděli adventní skladbu F. X. Thuriho Cantata nova. O vánocích pak po delším odstupu zazněla Rybova mše „Hej mistře“. Těší nás, že se podařilo s Boží pomocí vše zvládnout a já chci poděkovat všem zpěvákům i hudebníkům, sólistům a varhaníkům za vytrvalou službu na našem kůru sv. Bartoloměje. Vás ostatní, kteří chcete v tomto „Roce víry“ oživit své nitro a zapojit se do života farnosti, v duchu „actiosa participatio“, bych rád pozval mezi nás do společenství chrámového sboru. Zkoušky jsou vždy v pondělí večer v 19.15 hod.ve farním sále.

Jiří Kuchválek, regenschori

„STARÁ“ SCHOLA SE VRÁTILA NA MÍSTO ČINU!

Ten nápad se zrodil v mojí hlavě už někdy na podzim loňského roku, teď už zbývalo jen ho zrealizovat – a v neděli 10. února se zadařilo! Klášterní schola, která do jara 2008 doprovázela dětské mše sv. v kostele Zvěstování P. Marii, se po pěti letech vrátila na místo, kde sloužila Bohu, chválila Ho hudbou i zpěvem a díky tomu dala vzniknout hezkým vztahům a přátelstvím. Jak jsme po mši zjistili, řada z nás měla ten samý pocit – jako bychom se probudili pět let zpátky: známé prostředí, „naše místo“ vlevo od oltáře, lidé se na nás stejně usmívali, jen děti v kostele trochu povyroستly. My sami jsme o pět let zestárlí, z některých z nás se stali manželé a rodiče, ale ve své podstatě jsme zůstali

podobně „praštěnými“ jako tehdy ;). Po mši se nám domů rozhodně ještě nechtělo, takže jsme polední čas (a dobrý oběd) strávili v blízkém podniku v družných hovorech a hezkých vzpomínkách. Všem nám (a bylo nás přes dvacet!) tento společný čas vlil do žil spoustu nové energie, věříme proto, že podobnou „retro“ mši někdy v budoucnu zopakujeme ;).

Otec Antonín moudře říká, že radost by se měla sdílet. Souhlasím. Proto Vám chci aspoň „přes papír“ předat kousek té sdílené radosti, která přispěla k milému prožitku jedné masopustní neděle...

Martin Beran, sbormistr

NABÍDKA

Milé maminky,

od ledna byla na třídě Míru v Pardubicích nad cukrárnou (k dispozici výtah) otevřena herna pro rodiče s dětmi s možností hlídání dětí.

Děti si mohou hrát a vy si v klidu popovídáte.

Více informací www.studiopohadka.webnode.cz.

Z. Zozuláková, tel.: 731934175.mail: zuzana.d@centrum.cz

KALENDÁŘ

PRAVIDELNÉ AKCE

Neděle	Setkání u kafe	farní kavárna	po mši sv. v 9:00
	Modlitba Večerních chval	kostel sv. Bartoloměje	po večerní mši sv.
Úterý	Adorace (po večerní mši sv.)	kostel sv. Jana	18:30 - 19:30
Středa	Mše svatá v kapli v nemocnici	Vstupní budova - 1. patro	15:00 hod.
Pátek	Ministrantská schůzka	fara	16:00 - 17:45

KALENDÁŘ

AKCE

St 13.02.	POPELEČNÍ STŘEDA - den přísného postu		
Pá 15.02.	1. křížová cesta	kostel sv. Bartoloměje	17:15 hod.
Ne 17.02.	1. neděle postní		
	Přijetí žad. o křest mezi čekatele křtu	kostel sv. Bartoloměje	09:00 hod.
	Vychází nové číslo Zpravodaje farnosti		
Po 18.02.	Pondělní večery	kostel sv. Jana Křtitele	18:00 hod.
Ne 24.02.	2. neděle postní		
	Sbírka: "Svatopetrský haléř"		
St 27.02.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje	17:00 - 18:00
Čt 28.02.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje	08:00 - 16:00
	Mše sv. v Domově důchodců	DD u kostelíčka	15:00 hod.
	Zpovědní den	kostel sv. Jana Křtitele	17:00 - 18:00
Pá 01.03.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje	17:00 - 18:00
So 02.03.	Večeřadlo Panny Marie	kostel sv. Jana	po ranní bohosl.
	Postní obnova farnosti (P. Wasserbauer)	farní sál / sv. Bartoloměj	13:00 hod.
Ne 03.03.	3. neděle postní		
Ne 10.03.	4. neděle postní - radostná		
St 13.03.	Seniorklub	farní sál	14:30 hod.
	Katechumeni - předání Vyznání víry	kostel sv. Bartoloměje	18:00 hod.
Čt 14.03.	Mše sv. v Domově důchodců	DD u kostelíčka	15:00 hod.
Pá 15.03.	Přijímání intencí na měsíc duben	fara	od 08:00 hod.
	Uzávěrka Zpravodaje farnosti		
Ne 17.03.	5. neděle postní		
Po 18.03.	Kající bohoslužba (P. T. Hoffmann)	kostel sv. Jana Křtitele	18:00 hod.
Út 19.03.	Slavnost sv. Josefa		
So 23.03.	Svátost smíření pro děti a rodiče	kostel sv. Bartoloměje	17:00 hod.
Ne 24.03.	KVĚTNÁ NEDĚLE		
	Sbírka: "Plošné pojištění 1."		
	Vychází nové číslo Zpravodaje farnosti		
Po 25.03.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje	14:00 - 18:00
Út 26.03.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje kostel sv. Jana Křtitele	08:00 - 16:00 17:00 - 18:00
St 27.03.	Zpovědní den	kostel sv. Bartoloměje	17:00 - 20:00
	Katechumeni - předání Otčenáše	kostel sv. Bartoloměje	18:00 hod.
	Kající bohoslužba - vysokoškoláci	kostel sv. Bartoloměje	18:45 hod.

Vydává: Římskokatolická farnost - arciděkanství Pardubice, Kostelní 92, 530 02 Pardubice.

Kontakt: tel.: 466 769 260, P. Antonín Forbelský: 731 598 842,

e-mail: farpar@volny.cz, web: <http://www.farnost-pardubice.cz>